

Warszawa - Poznań, dnia 22 kwietnia 2025 roku

**Ogólnopolski Związek Zawodowy
Samozatrudnionych WBREW**

reprezentowany przez
Witolda Solskiego
Katarzynę Kosakowską
działających na rzecz:
Kancelarii Doradczej
Solski i Partnerzy sp. z o.o.

Pan
dr Andrzej Duda
Prezydent RP
w miejscu

KANCELARIA PREZYDENTA RP Kancelaria Główna WPŁYNEŁO 2025 -04- 29 Ilość zał.Symbol jednostki
--

PETYCJA

Na podstawie art. 63 Konstytucji RP i art. 2 art. 2 ust. 3 Ustawy o petycjach wnosimy petycję o podjęcie działań w celu wniesienia pod obrady Parlamentu projektu ustawy o zmianie ustawy z 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. 1997 nr 114 poz. 740 z późn. zm.) polegającej na dodaniu art. 19 ust. 1. pkt 2) ppkt c) w brzmieniu:

19.1 ust. 2 pkt. c) danych o poziomie uzwiązkowania osób wykonujących pracę zarobkową w przedsiębiorstwie podmiotu objętego koncesją na działalność zewnętrznej służby ochrony infrastruktury krytycznej Państwa.

UZASADNIENIE

Związki zawodowe jako filar systemu bezpieczeństwa państwa są niedocenianym strażnikiem ładu społecznego i gospodarczego.

¹ Rejestr podmiotów wykonujących zawodową działalność lobbingsową prowadzony przez MSWiA

W dobie globalnych napięć, dynamicznych przemian gospodarczych oraz rosnącej niepewności społecznej, rola związków zawodowych nie powinna być sprowadzana jedynie do klasycznej wizji obrońców praw pracowniczych.

Współczesny świat, targany kryzysami – od pandemii, przez konflikty zbrojne, po kryzysy energetyczne i finansowe – unaoczniał, że związki zawodowe stanowią nie tylko głos pracowników w negocjacjach płacowych czy gwarantów przestrzegania kodeksu pracy. To przede wszystkim instytucje, które – świadomie bądź nie – uczestniczą w budowaniu fundamentów systemu bezpieczeństwa państwa. Bezpieczeństwa rozumianego nie tylko w kategoriach militarnych, lecz jako szeroko pojęta stabilność społeczno-gospodarcza, ochrona infrastruktury krytycznej oraz przeciwdziałanie dezintegracji wspólnoty obywatelskiej.

W Polsce, podobnie jak w wielu innych krajach rozwiniętych, poziom uzwiązkowienia od lat systematycznie spada. Dane Głównego Urzędu Statystycznego wskazują, że obecnie jedynie około 12-13% pracowników należy do organizacji związkowych. To wynik dramatycznie niski w porównaniu do krajów skandynawskich, gdzie odsetek ten przekracza 60%, czy nawet do Niemiec, gdzie oscyluje wokół 18-20%. Jednak surowe statystyki nie oddają całej złożoności sytuacji.

W Polsce struktura uzwiązkowienia jest wysoce nierównomierna – związki zawodowe funkcjonują przede wszystkim w sektorze publicznym, w dużych przedsiębiorstwach i tradycyjnych gałęziach przemysłu. Tymczasem coraz większa część społeczeństwa świadczy pracę w ramach tzw. nietypowych form zatrudnienia – na umowach cywilnoprawnych, w samozatrudnieniu, pracy platformowej czy tymczasowej. To właśnie ci pracownicy, pozbawieni realnej ochrony zbiorowej, stanowią dziś „szarą strefę” rynku pracy, niewidzialną dla klasycznych mechanizmów dialogu społecznego.

W obliczu takiego rozwarstwienia, pytanie o rolę związków zawodowych w systemie bezpieczeństwa państwa nabiera szczególnej wagi. Związki zawodowe, poprzez swoją zdolność do organizowania pracowników i artikulacji ich interesów, pełnią funkcję swoistego bezpiecznika w relacjach społecznych. Są wentylem bezpieczeństwa, który pozwala rozładować napięcia społeczne w sposób instytucjonalny, a nie uliczny. W czasach destabilizacji, to właśnie dobrze funkcjonujący dialog społeczny, prowadzony z udziałem reprezentatywnych związków, jest w stanie zapobiec eskalacji konfliktów, które w skrajnych przypadkach mogą prowadzić do paraliżu państwa.

W.S.

Szczególnym obszarem, w którym rola związków zawodowych splata się bezpośrednio z pojęciem bezpieczeństwa narodowego, jest ochrona infrastruktury krytycznej. Elektroenergetyka, gazownictwo, transport kolejowy, lotnictwo, łączność, służba zdrowia – te sektory nie mogą funkcjonować stabilnie bez uwzględnienia roli pracowników, a co za tym idzie – bez silnej i odpowiedzialnej reprezentacji związkowej. Każdy przestój, każda eskalacja konfliktu w tych obszarach niesie za sobą nie tylko konsekwencje gospodarcze, ale realne zagrożenie dla porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli. Przykłady z ostatnich lat – choćby masowe protesty we Francji paraliżujące transport publiczny, czy spory zbiorowe w sektorze energetycznym w Hiszpanii – dobitnie pokazują, że brak sprawnego mechanizmu mediacji i dialogu może prowadzić do sytuacji kryzysowych na skalę państwową.

W Polsce infrastruktura krytyczna jest chroniona ustawowo, lecz żaden zapis prawny nie zastąpi zdroworozsądkowej współpracy pomiędzy rządem, pracodawcami i stroną społeczną. To właśnie związki zawodowe posiadają unikalną zdolność do przewidywania zagrożeń wynikających z napięć pracowniczych i odpowiedniego ich kanalizowania. Jednak, aby mogły tę rolę pełnić skutecznie, muszą być traktowane nie jako przeciwnik reform, lecz partner w budowaniu odporności państwa na kryzysy.

Problemem pozostaje jednak wspomniana erozja klasycznego modelu zatrudnienia. Coraz większy odsetek pracujących nie ma dostępu do ochrony związkowej, ponieważ prawo wciąż nie nadąża za realiami rynku pracy. Pracownicy platformowi, kurierzy, freelancerzy to rosnąca grupa, pracująca często w warunkach niestabilności i bez zabezpieczeń socjalnych, staje się potencjalnym źródłem przyszłych napięć społecznych. Bez włączenia ich w system reprezentacji i dialogu, państwo skazuje się na rozwój „prekariatu”, czyli nowej klasy społecznej funkcjonującej na marginesie bezpieczeństwa ekonomicznego i społecznego.

Nie sposób pominąć roli związków zawodowych w przeciwdziałaniu dezinformacji i destabilizacji wewnętrznej. W dobie wojen hybrydowych, kiedy granice między wojną a pokojem zacierają się w cyberprzestrzeni i sferze informacyjnej, silne instytucje społeczne, takie jak związki zawodowe, mogą stanowić ważny element odporności społecznej. Poprzez swoją sieć kontaktów, zdolność mobilizacji i kształtowania opinii, są w stanie przeciwdziałać próbom wzniecania chaosu i rozbijania społecznej solidarności od środka.

Związki zawodowe to więc nie relikty przeszłości, jak próbują je czasem przedstawiać krytycy liberalnej gospodarki, ale jeden z filarów nowoczesnego systemu bezpieczeństwa państwa. Oczywiście, ich skuteczność zależy od zdolności do adaptacji, odrzucenia skostniałych schematów działania i otwarcia się na nowe wyzwania rynku pracy. Jednak bez ich aktywnego udziału w życiu społeczno-gospodarczym, każde państwo ryzykuje utratę ważnego mechanizmu stabilizacji i kontroli nad narastającymi napięciami.

Przyszłość bezpieczeństwa państwa nie leży wyłącznie w rękach armii czy służb specjalnych. Leży również w sile instytucji społecznych, które potrafią budować pomosty pomiędzy obywatelami a władzą, pomiędzy światem pracy a światem kapitału. Związki zawodowe, jeśli tylko otrzymają przestrzeń do działania i same podejmą trud wewnętrznej modernizacji, mogą stać się tym brakującym ogniwem, które zapewni państwu nie tylko gospodarczy rozwój, ale i trwały pokój społeczny.

Współczesny krajobraz rynku pracy w Polsce, choć uległ znacznym przeobrażeniom, nadal nie jest wolny od zjawisk nierówności i dyskryminacji. Pomimo istnienia rozbudowanego systemu prawnego, mającego na celu ochronę pracowników przed niesprawiedliwym traktowaniem, praktyka często odbiega od ideału. W tym kontekście szczególną rolę odgrywają związki zawodowe, które nie tylko bronią interesów ekonomicznych swoich członków, ale również stają na straży godności i równości w miejscu pracy.

Infrastruktura krytyczna stanowi fundament bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej. To właśnie ona zapewnia ciągłość funkcjonowania państwa, stabilność społeczną oraz bezpieczeństwo obywateli. Jej ochrona jest nie tylko obowiązkiem prawnym, ale przede wszystkim moralnym imperatywem każdego patrioty.

Zgodnie z ustawą o zarządzaniu kryzysowym z dnia 26 kwietnia 2007 roku, infrastruktura krytyczna to systemy oraz wchodzące w ich skład powiązane ze sobą funkcjonalnie obiekty, w tym budowle, urządzenia, instalacje i usługi, kluczowe dla bezpieczeństwa państwa i jego obywateli oraz służące zapewnieniu sprawnego funkcjonowania administracji publicznej, instytucji i przedsiębiorców. Oznacza to, że infrastruktura krytyczna obejmuje zarówno materialne, jak i niematerialne elementy niezbędne do prawidłowego działania państwa.

Ochrona infrastruktury krytycznej to kompleksowy proces, obejmujący identyfikację zagrożeń, ocenę ryzyka, wdrażanie środków zapobiegawczych oraz przygotowanie planów reagowania na wypadek incydentów. Warto, by w tym procesie uczestniczyły podmioty, które uwzględniają doniosłość roli związków zawodowych, zwłaszcza w obszarach, w których tradycyjnie odmawia się im uczestnictwa – wśród osób samozatrudnionych i pozakodeksowo zatrudnionych – a takie dominują u przedsiębiorców wykonujących działalność w obszarze ochrony osób i mienia.

Uprzejmie informujemy, że Katarzyna Kosakowska oraz Witold Solski w imieniu Kancelarii Doradczej Solski i Partnerzy sp. z o.o.

wykonują zawodową działalność lobbingową. Działamy w przestrzeni ochrony praw człowieka, troszczymy się o wolność i własność, bronimy godności ludzkiej.

Niniejszą petycję składamy na rzecz Fundacji Dobre Państwo, reprezentując Fundację jako podmiot wykonujący zawodową działalność lobbingową w procesie stanowienia prawa.

Wskazujemy przy tym, że petycje są – dzięki powszechnej dostępności - jedyną realną gwarancją bezpośredniego udziału społeczeństwa w procesie ustawodawczym. Ich umiejscowienie w systemie prawnym w sposób jednoznaczny odróżnia je od skarg czy wniosków, co wskazuje, że petycje to instrument służący przede wszystkim ochronie dobra wspólnego i życia zbiorowego. Tak też powinny być traktowane przez organy je rozpatrujące.

Prezydent RP i każda komisja parlamentarna mają niezwykle ważną z tej perspektywy prerogatywę – inicjatywę legislacyjną. Załatwienie przez organ władzy sprawy w rozumieniu ustawy o petycjach może więc polegać na podjęciu działań prawotwórczych. O te właśnie postulujemy, wskazując, że zmiana prawa, której się domagamy, jest istotna zwłaszcza w kontekście dobra wspólnego.

Ustawa o petycjach, ustawa o lobbingu oraz inne przepisy regulują zasady udziału organizacji społecznych, również tych reprezentowanych przez lobbystów, w procesie stanowienia prawa. Odwołując się do tych przepisów prosimy o wskazanie terminu posiedzenia Komisji, na którym nasza petycja będzie rozpatrywana oraz o informację o sposobie załatwienia naszej sprawy.

OŚWIADCZENIE

Wyrażamy zgodę na publikację naszych danych osobowych oraz wszelkich danych podmiotu, który reprezentujemy oraz podmiotu, w imieniu którego składamy niniejszy wniosek.

Witold Solski

Katarzyna Kosakowska